

EGY VÁLLALAT NAPI INFORMÁCIÓS RENDSZERÉNEK FEJLESZTÉSE

KISARI KRISZTIÁN
TÖRCSVÁRI ZSOLT

Összefoglalás

Az általam készített interjúk alapján a vállalatok vezetőit a gazdasági válság következményeként fokozott túlterheltség, és – mind a beosztottak, mind az üzleti és banki szférával szembeni – bizalmatlanság jellemzi.

A fiatal értelmiségi réteg, amelyik még kívülállóként tud tekinteni a vállalatra, és nem rabja a helyi – esetleg nem szerencsés – beidegződéseknek, szokásoknak, friss szemléletével – ha jól képzett –, nagy lehetőséget kaphat az új, jobban működő vállalati struktúra, információs rendszer kialakításában, működtetésében.

A Magyarországon jellemző bonyolult adminisztrációs adó, számviteli és pénzügyi rendszer is óriási terhet jelent a vezetők számára, és talán ez is hozzájárul ahhoz, hogy tapasztalatom szerint az ügyek vitelére alkalmas embert szívesen látják munkatársként.

Dolgozatom első részében beszámolok arról, hogyan tudtam elhelyezkedni a főiskolán történő tanulmányok befejezése után. Milyen nehézségekkel néztem szembe, milyen előnyöket jelentettek számomra a Károly Róbert Főiskolán végzett tanulmányaim.

Hogyan tudtam hasznosítani a főiskolán megszerzett ismereteimet egy több évtizede kiválóan működő cégnél, azzal, hogy munkám során összegyűjtöttem, rendszereztem a cég által használt, a vezetői döntés meghozatalában kulcs fontosságú szerepet betöltő adatokat.

Bemutatom az általam kifejlesztett új adatbeviteli rendszert, a múlt adatainak visszanyerésére használható információs adatbázist, és azokat az előnyöket, amelyekhez a programom juttatta a céget.

Említést teszek a még benne rejlő kiaknázatlan lehetőségekről.

Kulcsszavak:

Adminisztráció, információs rendszerek, fejlesztés, vezetés, fiatal értelmiség

Abstract

I made interviews with the leaders of companies and I found that as the effects of the economic crisis they are increasingly exhausted and mistrustful with the employees, the business and the bank sphere.

The young intellectual level can see the company as an outsider, and they are not the victims of the local – perhaps not lucky – habits, with their „fresh eyes” – if they are well-educated – can get good opportunities in the developing and operating of a new, better working company structure and information system.

In Hungary is typical the complex taxation, accountancy and financial system, which means a huge burden for the leaders. Perhaps it contributes to the fact, that in this kind of company the workers welcome such people as workmate who are suitable for handling the situation.

In the first part of my essay I will report how I managed to find a workplace after I finished my college studies, what kind of difficulties I had to face, and what kind of advantages meant my studies on the Róbert Károly College.

I will write down how I could use the knowledge- which I have gained in the college- in a factory, that have been working exceptionally for more decades. During my work I collected and systematized dates, which have key importance in the decision making of the management.

I will display the new information system- that I have developed -, and the advantages the company gained with the help of this database, which can be used for regaining the dates of the past.

I will mention the untapped opportunities, which are still in this project.

Keywords:

secondary research, primary research, economic, cultural, social, ecological image

Bevezetés

Dolgozatom elején bemutatam a vállalatot, ahol elhelyezkedtem. Ismeretem a tevékenységét, és annak körülményeit. Kitérek az ágazatok által végzett munkára.

Munkámat azzal kezdtem, hogy tanulmányoztam a vállalati információs rendszereket. Ismertettem néhány általam kiválasztott információt.

Véleményem szerint a vezetők számára nagyon fontos hogy minél pontosabban, és részletesebben átlássák a vállalat folyamatait és a lehető legjobban nyomon tudják követni a költségek alakulását. Ez elengedhetetlen ahhoz, hogy a vezetőnek tiszta képe legyen a vállalat helyzetéről, és a megfelelő információk birtokában tudja meghozni a döntéseit.

Anyag és módszer

A vizsgálataimat és a tapasztalatok gyűjtését secunder információk tanulmányozásán túl mélyinterjúk segítségével végeztem. Több vezetővel, és

beosztottal folytattam beszélgetéseket, hogy megtudja a véleményüket, megismerjem a szemléletüket és az elvárásaikat, továbbá tanulmányaim és munkahelyi gyakorlatom is nagy segítséget jelentettek a számomra a vizsgálatok során.

Eredmények

Az általam létrehozott jelentések azt a célt szolgálják, hogy akár napi szinten betekintést engednek a vezetőnek az ágazatok tevékenységeibe. Ami azért is nagyon fontos, mert így a folyamatok jól láthatók, és tanulmányozhatók, észrevehetőek a szervezési problémák. Lehetőség nyílik a meglévő folyamatok átgondolására, újraszervezésére, ezzel is növelve a cég hatékonyságát.

Azáltal, hogy egységes jelentésrendszert alakítottam ki, és hogy az eddig egymástól teljesen függetlenül működő programokat, alkalmazásokat összekapcsoltam, egy olyan komplex rendszer került kialakításra, amely bármelyik pillanatban rendelkezésre áll és nagyon fontos információkkal látja el a vezetőséget. Komplette folyamatok, munkaműveletek rajzolódnak ki teljes költségvonzattal, amik eddig az óriási adatmennyiségben elvesztek, és lehetetlennek tűnt a követésük. Ezek most pillanatok alatt kinyerhetők

Kidolgoztam a gépek számára egy azonosítási rendszert. A gépekhez egyedi azonosítókat rendeltem, amik jól látható helyekre kerültek fel a gépekre, ellentétben az eddig azonosításra használt, és az idők során eléggé megkopott gyári azonosítókkal. Ez nem csak a leltár, illetve a biztonsági ellenőrzés céljára szolgál, hanem a géppel, és a gépen végzett összes tevékenység nyomon követhetővé válik. Ez a könyvelés számára jelentős segítség, mivel a javítási munkák és a gépekkel végzett tevékenységek visszakereshetők az általam készített nyilvántartásból, és a költségek nagyon pontosan feloszthatók. Így kiszámítható ágazatra, növényre, dolgozóra stb. vetítve a gépiüzemköltség. Ezzel megalapoztam egy fejlettebb, tevékenység alapú költségszámítási rendszer bevezetését.

Az általam létrehozott gépnylvántartás bárki számára kezelhetővé vált, nem szükséges programozói ismeret a használatához, ellentétben a korábbi változattal. A fellelhető összes információkat tartalmazza, ami az adott géppel kapcsolatos. Egyszerű a keresés, és nem szükséges speciális nyomtató a listák készítéséhez.

Véleményem szerint a minél eredményesebb működés érdekében elengedhetetlen a teljesítmények értékelése. A bemutatott alkalmazások

segítségével nem csak a teljesítmények értékelése végezhető el, hanem azok változása, alakulása is nyomon követhető.

Úgy gondolom az általam létrehozott és folyamatosan fejlesztet alkalmazások nagyban megkönnyítik a vezetők amúgy is nehéz döntéshozatali körülményeit azáltal, hogy tisztább képet adnak az ágazatokról.

További lehetőségek

A továbbiakban célokom egy olyan tervező, optimalizáló, és szimulációs műveletek végrehajtására képes program létrehozása, amely nagy segítséget nyújt a mezőgazdasági vállalkozások vezetőinek. Itt a pontos tervezéstől kezdve a mindennapi munkafolyamatok ellenőrzését, figyelemmel kísérését, és a terv tény állapot összehasonlítását is lehetővé tevő szoftverről van szó. Lehet akár kezdő a szakmában, vagy több tíz éves jártassággal rendelkező szakember is, mert a sok tapasztalat, és tudás ellenére, egy közepes, vagy nagyobb mezőgazdasági vállalkozásban akkora információ mennyiséggel kell dogni naponta, hogy azt szinte lehetetlen átlátni megfelelő számítógépes háttér nélkül.

Jelenleg nem tudok olyan program létezéséről, amely képes lenne az egész gazdasági folyamat modellezésére. A nagyobb szoftverfejlesztő cégek próbálkoztak a banki, pénzügyi, ipari szférában kifejlesztett programjaikat átírni a mezőgazdasági cégekre, de sok hibával dolgoztak, és nem voltak megfelelők a célra. Ez annak a következménye, hogy a mezőgazdaság annyira összetett és kiszolgáltatott a környezeti tényezőknek, hogy nagyon nehéz igazán jól átadni ezeket az információkat a program számára. A programozók nagy része nem rendelkezik mélyreható mezőgazdasági ismeretekkel sem, és számukra a mezőgazdaságban bekövetkező változások, folyamatok érthetetlenek.

Az általam készített program egyik alapja az előző évek adatainak pontos és rendszerezett rögzítése. Sokan már itt hibákat követnek el, mivel az emberek által szolgáltatott adatok rengeteg hibát tartalmaznak, mivel olyan felfogásban élnek, hogy nekik a munka elvégzése, és nem az arról való tájékoztatás a feladatuk. Ez részben érthető is, hiszen nagyon kemény munka a mezőgazdaságban végzett tevékenység, és nagy leterheltség jellemzi a dolgozókat, de azt meg kell érteniük, hogy ha nem adnak pontos információkat a vezetés felé, akkor ellehetetlenítik a reális döntések meghozatalát. A sok téves, vagy rossz alapra helyezett döntés pedig veszélybe sodorhatja a cég jövőjét.

Pont ezért nagyon fontos hogy legyen egy olyan komplex ellenőrző, elemző, tervező, szimulációs program a vezetők kezében, ami segítségével nagyon pontos alapra helyezhetik a döntéseiket. Naprakész információval lesznek ellátva, és a lehető legrövidebb időn belül láthatják a döntéseik következményeit. Korrigálhatják, felülbírállhatják azokat.

Naprakész információk álljanak a rendelkezésükre a raktárakban álló készletállományról. Ezek a termékek mennyiségére, minőségére és értékére vonatkozó adatok. Pillanatok alatt visszakereshetők a bekerülési értékek. Folyamatosan rögzítésre kerülnek a piaci árak változásai évekre visszamenőleg is, hogy trendvizsgálatok segítségével megjósolható legyen a várható áralakulás az év bármely időszakára. A raktározási költségek is feltüntetésre kerülnek, így a program tanácsot tud adni, meddig érdemes tárolni és mikor lehet a legnagyobb haszonnal eladni a terméket. Ezáltal a vezető maximalizálni tudja a nyereségét.

Most ha végiggondoljuk, hogy a jelenlegi adminisztrációs rendszert használva mennyi időt venne igénybe ezeknek a vizsgálatoknak az elvégzése, és egy ilyen horderejű vezetői döntés előkészítése, napokról, hetekről lehet beszélni, de ebben az esetben is csak akkor, ha a nyilvántartások tényleg becsületesen és pontosan vannak vezetve. Ennek hiányában döntéstámogatásra nincs is lehetőség, és szinte szerencsejátéknak mondható a vezetői döntéshozatal.

A programom egyik része a gépek jó kihasználásáért felelős modul. Ez részben a kidolgozott jelentések alapján általam bevitt előző évek adataival vizsgálódik. Ezeket naprakészen folyamatosan gyűjti és elemzi. Másrészt a Gödöllői Központi Gépkutató Intézet által meghatározott teljesítménynormákat veszi alapul. Ezekkel az ellenőrzési funkciót is ellátja. Folyamatosan vizsgálja a GPS rendszer által továbbított információkat. Mindezeket a tervek függvényében is képes vizsgálni és jelez, ha eltérés van. Segíti a következő év munkafolyamat tervének összeállítását. Figyeli a gépek költségeit, mind az üzemanyag, mind a karbantartás terén. Az általunk bevitt normától való eltérésre is figyelmeztet, akár menet közben. Tájékoztat, hogyan lehet majd a lehető legjobb kihasználtság, és költséghatékonyság mellett üzemeltetni a gépeket. Jelezi, ha valami ettől eltér.

Elemzem, hogy milyen teljesítménnyel dolgoznak a gépekkel. Ezt összevetem a GKI adataival, ahol nagyon nagy eltérés mutatkozik, ott érdemes utánanézni mi okozhatja.

Remélhetőleg a tervezett program elkészültével még inkább sikerül megkönnyíteni a vezetők dolgát a döntéseik meghozatala terén, ezzel is hozzájárulva, hogy vállalatul az eddigieknél is eredményesebben működjön.

Hivatkozott források

- [1.] Bosnyák-Gyenge-Pavlik-Székács: Vezetői számvitel I. Budapest, 2009. 157 p.
- [2.] Bosnyák-Gyenge-Pavlik-Székács: Vezetői számvitel II. Budapest, 2009 111 p.
- [3.] Cobit Framework, 3rd edition, ISACF, IT Governance Institute, Rolling Meadows, IL USA 2000 450 p.
- [4.] Dr. Holyinka Péter: Vállalati információs rendszerek, BMF NIK, Budapest, 2001. 170 p.
- [5.] Heteyi József: Vállaltirányítási információs rendszerek Magyarország, Computerbooks, Budapest, 1999. 380 p.
- [6.] http://en.wikipedia.org/wiki/Business_process_reengineering (letöltve: 2009.október 18.)
- [7.] <http://www.gao.gov/special.pubs/bprag/bprag.pdf> (letöltve: 2009.november 21.)
- [8.] Hunyadi L. - Mundruczó Gy. - Vita L.: Statisztika. Aula kiadó, Budapest, 2001, 883 p.
- [9.] Hunyadi L. - Vita L.: Statisztika közgazdászoknak. KSH, Budapest, 2004, 770 p.
- [10.] Kerékgyártó Gy.-né - Mundruczó Gy. - Sugár A.: Statisztikai módszerek és alkalmazásuk a gazdasági, üzleti elemzésekben. Aula kiadó, Budapest, 2001, 573 p.
- [11.] Kerékgyártó Gy.-né - Mundruczó Gy.: Statisztikai módszerek a gazdasági elemzésben. Aula kiadó, Budapest 2000, 571 p.
- [12.] Kovács I.(szerk.): Statisztika. KRF. Gyöngyös, 2004, 306 p.
- [13.] Középtiszai Mezőgazdasági Zrt. belső anyaga 2009. 30 p.
- [14.] Középtiszai Mezőgazdasági Zrt. belső anyaga 2010. 32 p.
- [15.] Majoros P.: A kutatómódszertan alapjai. Perfekt kiadó, Budapest 2004, 250 p.
- [16.] Rappai G.: Üzleti statisztika Excellel. KSH. Budapest, 2001, 231 p.
- [17.] Szűcs I. (szerk.): A tudományos megismerés rendszertana. SZIE. Budapest, 2008, 272 p.
- [18.] Szűcs I. (szerk.): Alkalmazott statisztika. Agroinform Kiadóház, Budapest 2002, 480 p.

- [19.] Thomas Curran, Gerhard Keller with Andrew Ladd: SAP R/3 Business Blueprint, Prentice Hall PTR, Prentice-Hall Inc. 1998. 239 p.
- [20.] Töröcsvári Zs.(szerk.): Statisztikai példatár. KRF. Gyöngyös, 2004, 125 p.
- [21.] Töröcsvári Zs.: Vázlat a társadalmi-gazdasági előrejelzések tananyagához. KRF-OKN Kft, Gyöngyös, 2009, 125 p.

Szerzők:

Kisari Krisztián

Gazdaságinformatikus BSc szak

Dr. Töröcsvári Zsolt, PhD

Főiskolai tanár

Károly Róbert Főiskola

Gazdaságmatematika és Informatika Tanszék

zstorcsvari@karolyrobert.hu